

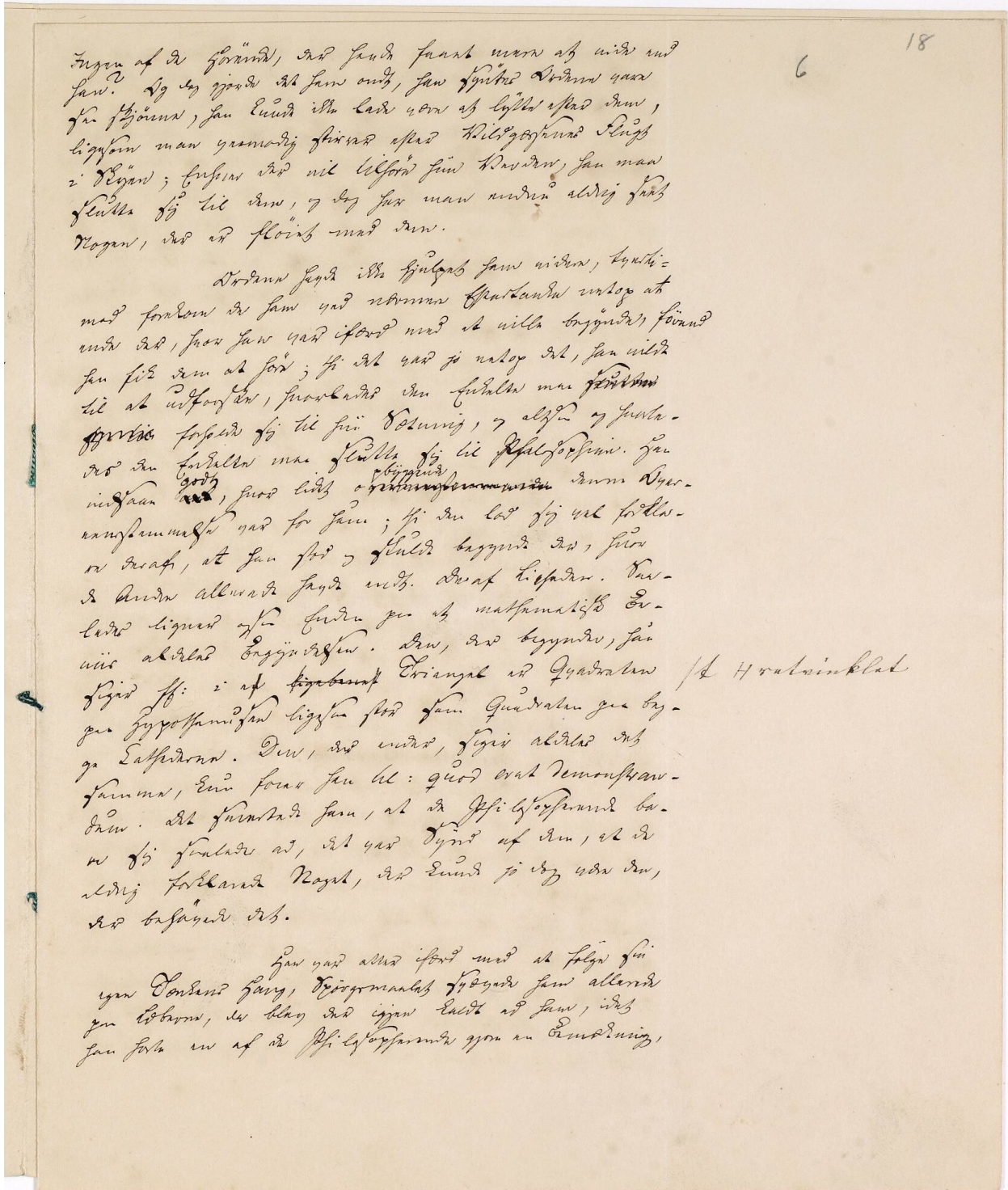
Titel: Udrag fra Johannes Climacus eller De omnibus dubitandum est

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K15", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K15*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jc-txr-shoot-id7a5d893a-00a8-4b41-af06-5098de98790b.pdf> (tilgået 10. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Ifølge denne angivelse skulle JC altså være påbegyndt midt i 1843. Der er dog grunde til at antage, at SK her husker forkert. For det første peger oplysningerne om Aristoteles-studierne i den citerede journaloptegnelse på midten af året 1842, da journaler og notebøger tydeligt viser, at SK sidst i dette år studerede både Aristoteles' *Poetik*, *Etik* og *Politik* grundigt.* For det andet rummer renskriften et par tilføjelser samt en rettelser foretaget i P.V. Christensens hånd (se ms. 3.2). Eftersom Christensen var ansat som sekretær under de sidste faser af arbejdet med *Enten - Eller*, er det sandsynligst, at han har gennemset renskriften af JC umiddelbart inden de hektiske uger op til færdiggørelsen af renskriften til *Enten - Eller*, der formentlig har været afsluttet sidst i dec. 1842.* Hvor stor en del af renskriften, der på dette tidspunkt har foreligget, er imidlertid usikkert, og for nærmere at klarlægge skiftets tilblivelse må man sammenholde oplysningerne her med det, der kan udledes af sammenhængen med andre skrifter, samt med de oplysninger om tilblivelsesprocessen, der kan udledes af manuskriptmaterialet. Processen kan groft inddeles i tre faser, hvor første fase er SKs tidligere behandlinger af emnet og det arbejde, der leder frem til påbegyndelsen af JC, anden fase er arbejdet med selve skriftet, og tredje fase er opgivelsen af projektet.

1. Ms. 3.2, bl. [18r], renskrift til *Johannes Climacus* eller *De omnibus dubitandum est*. I marginen ses en rettelser i P.V. Christensens hånd